

NORMBLADEN PVH (GIDSEN VOOR GOEDE PRAKTIJKEN)

I. Toepassingsgebied: Onzindelijkheid bij katten

Het is een veel voorkomend probleem bij katten; plassen of poepen in huis. Er zijn verschillende uitingen van onzindelijkheid en bij elk kunnen meerdere oorzaken een rol spelen. Een kat kan sproeien, plassen of ontlasten buiten de kattenbak.

Plassen of poepen naast de bak

Soms wordt een kat onzindelijk omdat hij een lichamelijk probleem heeft. Daarom is het belangrijk dat uw kat eerst door uw dierenarts wordt onderzocht. Als er geen medische oorzaak gevonden wordt, is er sprake van een gedragsprobleem.

Als een gezonde kat buiten de kattenbak plast of poept, ligt dat vaak aan de kattenbak. Het kan zijn dat de bak niet schoon genoeg is, op een onprettige plek staat of geen fijne vulling bevat. Als er meerdere katten in huis leven, kan het ook zijn dat er te weinig kattenbakken staan. Katten zijn hygiënische dieren. Een kattenbak met deksel, klepje, filters tegen geurtjes, systemen waarbij we als eigenaar dagenlang niets hoeven te verschonen, allemaal handig voor de eigenaar, maar niet passend bij een schoon dier als de kat.

Als eigenaar kunt u onzindelijkheid bij uw katten voorkomen door de vieze plekken in de kattenbak dagelijks (liefst meerdere keren) te verwijderen en wekelijks de hele bak schoon te maken. Dit gaat makkelijker bij gebruik van klontvormend grit. Katten hebben een voorkeur voor fijn grit zonder geurtjes. Heeft u meerdere katten, dan is de standaardregel één kattenbak per kat, plus eentje extra. Verspreid deze over het huis, niet allemaal samen in een ruimte. Ook al gaat het al jaren goed met meerdere katten op een kattenbak, onzindelijkheid kan na jaren nog ontstaan.

Niet alle katten vinden een deksel op de kattenbak prettig. Hierdoor missen ze overzicht, ruiken ze de onprettige geur in de bak beter of worden ze eerder belaagd door andere katten. Zorg dat een kattenbak op een rustige locatie staat en niet naast het eten of drinken van de kat. Als een kat buiten de bak plast of poept, is het belangrijk dat de plek goed wordt schoongemaakt; bijvoorbeeld met water en groene zeep, soda of Biotex (niet met Chloor).

Heeft een eigenaar bovenstaande tips reeds geprobeerd en blijft de kat onzindelijk, dan kan een gediplomeerd kattengedragstherapeut hulp bieden om het gedragsprobleem op te lossen. Er zijn namelijk nog meerdere redenen waarom een kat kan plassen of poepen naast de bak. Zo kan een kat ook markeren door middel van plassen of ontlasting. Vaak hangt dit ook samen met ander probleemgedrag, bijvoorbeeld agressie tussen meerdere katten.

Helaas komen veel onzindelijke katten in het asiel terecht of worden zelfs ingeslapen omdat het probleem voor de eigenaar niet meer aanvaardbaar is. Uit asielgegevens blijkt dat bij deze katten vaak geen lichamelijk onderzoek is gedaan terwijl er in het asiel wel een lichamelijk probleem geconstateerd wordt. Deze katten kunnen na behandeling weer prima herplaatst worden. Wacht dus niet te lang met het raadplegen van een dierenarts en/of gedragsdeskundige: voor het welzijn van de kat maar ook voor het ongemak wat de eigenaar ervaart.

Sproeien

Als een kat sproeit, doet hij dat meestal in staande positie met de staart omhoog en sproeit hij de urine recht achteruit. Het is belangrijk om te realiseren dat sproeien normaal kattengedrag is dat meer voorkomt bij intacte dieren. Uiteraard is dit gedrag voor ons als eigenaren ongewenst als dat in huis gebeurt. Zowel katers als poezen kunnen sproeien, zelfs als ze gecastreerd/gesteriliseerd zijn. Meestal sproeien katten omdat ze hun territorium willen markeren. Sproeien heeft nl. een communicatieve functie; katten sproeien om elkaar iets duidelijk te maken. Om deze reden gebeurt sproeien vaker in een huishouden waar meerdere katten wonen. Vaak is sproeien een reactie op stress, waarbij het dan belangrijk is om de oorzaken te achterhalen. Katten zijn stressgevoelige dieren, vooral als ze de eerste weken onvoldoende gesocialiseerd zijn. Als katten sproeien om hun territorium te markeren, zijn dat meestal kleine beetjes urine op strategische plaatsen in huis; langs de ramen, deurposten, overal waar andere dieren en mensen vaak langslopen. De aanpak van een sproeiende kat verschilt, dit hangt af van de oorzaken waarom de kat sproeit. Zo kunnen hormonen een rol spelen bij intacte katers en poezen. Als het markeren van het territorium de oorzaak is, dan moet er gekeken worden wat in het territorium onrust veroorzaakt. Zo kan een buurtkat de oorzaak zijn, maar ook de komst van een baby. Er zijn verschillende middelen op de markt die stress bij katten kunnen verlagen en mogelijk hierdoor het sproeien kunnen doorbreken. De kat moet echter ook leren omgaan met de oorzaak van het probleem, of de situatie waarin de kat leeft moet worden aangepast. Zolang er niets met alle oorzaken gedaan wordt, is de kans dat ondersteunende middelen gaan helpen kleiner. Een gedragstherapeut voor katten kan een eigenaar ook hier helpen om de oorzaken te achterhalen en adviezen te geven die op de kat en zijn probleemgedrag afgestemd zijn. Veel problemen met sproeiende katten zijn te verhelpen.

Ondanks het feit dat sproeien meestal een gedragsprobleem is dat samenhangt met het markeren van het territorium, komt het wel voor dat lichamelijke problemen ook hier een rol kunnen spelen (als oorzaak of als gevolg van stress). Urineonderzoek is dus ook bij sproeien geen overbodige luxe.